

време за малката си дъщеря? Какъ прекарваше днитѣ си Мария, когато той не бѣше тукъ? А той почти никога не бѣше въ Търново. Липсваше ли нѣщо на самотното детско сърдце? Бѣше ли щастлива? Какви тревоги помрачаваха голѣмитѣ ѝ сини очи?

Изведнажъ момичето захълца отчаяно. Трогнатъ, Калоянъ отново се опита да дигне лицето ѝ.

— Какво има? Какво има?

— Не заминавай!

Сякашъ отъ дълбочината на сърдцето ѝ се бѣ откъснала тази молба.

— Не заминавай! Страхъ ме е. Когато остана тукъ сама, все ми се струва, че ще чуя нѣщо лошо за тебе... Какво ще стане съ мене, ако не си ти? Когато не си тука, днитѣ ми се струватъ така дълги, безъ край... А ето сега иде Богородица — именниятъ ми день... Иде празникътъ на Свети Димитъръ... Иде Коледа... Безъ тебе ще бжде така грозно, така невесело...

Царътъ се помъчи да се усмихне. Нѣщо стѣгаше гърлото му.

— Ти сигурно си очаквала, че ще ти подаря нѣщо за именния день. Изтрий сълзитѣ си. Ето. Вижъ какво ще ти подаря. Азъ мислѣхъ да ти го дамъ по-късно, при другъ случай, но нищо не се знае... Вземи!..

Мария гледаше поразена великолепия пръстенъ на баща си. Голѣмитя изумрудъ, на който се бѣ радвала толкова пѣти...

— Голѣмъ ти е, нали? Азъ го носѣхъ на малкия си пръстъ. Ти го сложи на показалеца. Този, който ми го подари, сѣщо го носѣше на показалеца. Такива тънки пръсти имаше... — той въздъхна. — Носи го и помни, че това е най-скѣпия даръ, който мога да ти направя. Носи го винаги съ себе си. Той ще ти спомня за менъ... когато нѣма да бжде вече живъ... — Тя отново заплака. — Недей... Азъ ще се върна скоро. И ще ти донеса чудесенъ подарѣкъ отъ Солунъ. Искашъ ли една нова руба? А? Отъ аксамитъ... Везана съ бисеръ? Така. Искамъ ви-